

Lydbrekt Petersson, kyrkoherde i Torsåker, upprättar sitt testamente. Till Strängnäs domkyrka skänker han sin fädernegård i staden i enlighet med vad som tidigare har avtalats i närvaro av biskop Tyrgils och hans kapitel. Till sina arvingar ger han en halv gård, som han har köpt av sin frände Herman Tomasson, på villkor att arvingarna betalar denne de 5 mark penningar som ännu återstår av köpesumman. Till Torsåkers kyrka ger han sitt brevarium för en gravplats. Han ger vidare till Lästinge kyrka ett täcke, till domprosten i Strängnäs sin mårdskinnskjortel, till herr Peter i Vårdinge ett horn med en silverjord inuti, till herr Ödger i Strängnäs, herr Arnold i Västerljung och broder Nils Jonsson i Strängnäs (dominikan)konvent var sin silversked, till herr Lambrekt i Trosa och herr Vilhelm i Sättersta var sitt horn, till S:t Eskils gille (troligen i Strängnäs) en klo (d. v. s. dryckeshorn med klofot), till Kristina Anundsdotter och Gunhild i Åkra (i Lästinge socken) en silversked var samt till Anund Länsman ett skrin. Till Ramfrid sin deja ger herr Lydbrekt 8 alnar tyg från Brabant och 15 från Werwicq, en välustrad säng, ett mantelfoder av gråskinn, en silversked, 1 pund mjöl, 1 pund malt och två kor. Till sin sven Tomas ger han hästen Vaste med sadel och betsel samt 6 alnar blått kläde. Ingeborg och hennes man får en ko, som är i Lästinge, och den lilla flickan Elina en brun kåpa. Klemet Klockare får en skinnkjortel, Ingemar Klockare en brun hätta och hans landbo Klas i Berga en dyna. Till prästbordet (i Torsåker) ger han slutligen 2 örtugland jord i Valla (i Torsåkers socken), pantsatt till honom för en häst av Fader Dansson, såsom framgår av dennes öppna brev, samt en båt, en not och 1 mark penningar till ökande av inventariet.

Utfärdaren ber skäligen männen herr Peter i Vårdinge, kanik i Strängnäs, prebendaten Ödger och kyrkoherden Arnold i Västerljung, vilka han gör till sina testamentsexekutorer, att besegla tillsammans med honom själv.

Orig. på perg. (28,3 x 17,2, uppveck 1,3 cm; 28 rader), Sv. Riksarkivet (RPB nr 831).

Ang. brevutfärdaren som skrivare, se P.-A. Wiktorsson i Föreläsningar i medeltidsfilologi (1992), s. 30. – M. Collmar, Strängnäs stifts herdaminne 1 (1977), s. 502 f.; de flesta kyrkoherdar som nämns i brevet är inte i övrigt belagda.

För ytterligare belägg på ett S:t Eskils gille i Strängnäs se M. Collmar i Strängnäs stads historia (1959), s. 727 f.; dens., Sörmlands och Närke medeltida gillen (Sörmlansbygden 1977), s. 45 f.

Om prästgårdsinventarier se J. Myrdal, Medeltidens åkerbruk (1985), s. 201 ff.

In nomine Domini amen · Jak Lybrekt Pæterson · kyrkiohærra j Thorsaker · swa lenga Gudz vili vare · tho at huaristh at iak ær plaghather til min lycama · / þa gør iak mith testamenth medh hælum ok gothum skyælum · vp a þæsso mato · Først^a giuir jak Strenginæs domkyrkio min fæthernis garth j them sama by lighiande · medh allom vilkorum sum talath ok forskyld¹ varo · j bysceph Thyrgilsa · ok hans capituli nærwaru · þa jak vpanduarþaþe þan fornæmda garþ · kyrkionne til æuærdlike · ægho · Jtem giuir^b jak minom arfuom · een haluan^c garþ · huilkin jak kopte af minom frændad^d Hermanne Thome · þo medh swa skiæl · at the samu ærfuingia betalin þem sama Hermanne · fæm mark penninga huylike vbetalathe æru afh þem sama garþe · Jtem Thorsaker kyrkio min breuera fori min lægherstaþ · Jtem Lestrunge kyrkio myth bætsta þækan · Jtem domprostenum j Strenginæs min marthskyn kyurtil · Jtem herra Pætherre j Wardhunge eet horn medh enne sylf giordh^{e,2} inan til · Jtem herra Ødgere j Strenginæs mina bætsto sylfskæth · Jtem herra Arnalde j Vesterlungh ena silf sketh the ther næsth · Jtem brodher Niclyse Jonsson aff Strenginæs comuenth · ena silf skeþ · Jtem herra Lambrikt j Troso eet horn · Jtem herra Vilihælmme j Sæthastum eet horn · Jtem sancta Eskyls gilde ena klo · Jtem Cristine Anunda ena silfskeþ · Jtem Gunnilde j Akrum ena sylfskeþ · Jtem Anunde Lænsman · mith skrin · Jtem Ramfrydþe minne deggio · atta alna brabansth · ok femtan alna wærnisth³ / ena væl reddha siæng · et mantolfodher af graskyn · ena silfskeþ · eet pund møl · eet pund malt · thua kør · Jtem minom sven Thomase · en hæsth sum heter Vaste medh minom sapul ok mit bezl · ok siex alna blat clæþe · Jtem Ingeborghe ok henna bonda · ena ko sum ær j Lestrunge · Jtem enne smamø sum heter Elina · mina bruno kapo · Jtem Clæmitte Cløkara · en skinkyurtil · Jtem Ingemare · Cløkkara · mina bruno hætto ·

Jtem Clawse i Berghum minom landbo · et høgiande · Jtem vnder prestins borþ tu ørtugh land jord · j Vallum · huilghin mik pantsæth var^f af Fadher Dansson · fori en hæsth · æpter thy sum hans vpit breefh til sigher · / þer til min^g baath ok mina noth · ok marker penninga j enne^h gryto · til økth inuentarij · Jn premissorum · vero testimonium et euidenciam firmiorem sigill[^a]ⁱ discretorum virorum / dominorum / Petri in Wardhunge canonici Strengenensis · Ødgeri prebendati · et Arnoldi in Vesterlunghe curati · quos mee extreme voluntatis exequutores constituo / peto jnstancius coapponi · Scriptum in fundo presbiterali ecclesie Thorsaker · Anno Domini M^occc^olxviii^o · jn die sancti Petri ad vincula.

På baksidan: Super vna curia jn Strenginæs
ee

Sigill; nr 1 av ofärgat vax, spetsovalt (apostlarna Petrus och Paulus, därunder bedjande präst; se bättre bevarat ex. av herr Peters i Vårdinge sigill under brev 1370 15/9, RPB nr 960): [S] Petri : [... presbyteri]; av nr 2 och 3 spår av vax på de bevarade remsorna.

^a Frøst ms. ^b Härefter gifuir ms. ^c haluam ms. ^d frærnda ms. ^e Bokstaven g ändrad från b eller h ms. ^f Ordets fjärde bokstav utraderad ms. ^g Härefter min ms. ^h Härefter överstruket och underprickat ky ms. ⁱ sigillo ms.

¹ Söderwall, *suppl.*: forskilia. ² Angående bruket av detta ord även för metallföremål, jfr Söderwall, *suppl.*: giurdh. ³ D. v. s. tyg från staden Werwicq i Flandern.